

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420200559
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8420200559.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcov 1/ Z. G., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. K. F. XX, X., 2/ M. G., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. K. F. XX, X., obaja právne zastúpení JUDr. JCLic. Tomášom Majerčákom, PhD., advokátom, so sídlom Južná trieda 28, Košice, IČO: 42 109 159 proti žalovanému X. G., N.. V.. Q., so sídlom K. XX, G., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpenému JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, so sídlom Majerníkova 3/A, Bratislava, IČO: 42 185 190, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 6C/15/2020-112 zo dňa 14.10.2020, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalobcom v 1/ a 2/ rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. určil, že bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese H., obci X., k. ú. X., zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, a to parcely registra C KN č. XX/X, druh pozemku orná pôda o výmere XXXX m², parcely registra C KN č. XX/X, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcely registra C KN č. XX/X, druh pozemku orná pôda o výmere XXX m², parcely registra E KN č. XXX, druh pozemku orná pôda o výmere XXX m² a stavby rodinný dom postavený na parcele registra C KN č. XX/X, súpisné číslo XXX sú Z. G., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom Z. K. F. XX, X. a M. G., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom Z. K. F. XX, X. v podiele 1/1 k celku.

II. Žalobcom 1/ a 2/ priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého po právoplatnosti rozsudku rozhodne súd samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie podľa ust. § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 41a ods. 2, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 7, § 553 ods. 1 - 3, § 657 a § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ust. § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku (ďalej CSP). Výrok o trovách konania odôvodnil podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že naliehavý právny záujem na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam videl vtom, že jediným prostriedkom na odstránenie neistého právneho postavenia žalobcov v 1/ a 2/ rade je žaloba o určenie vlastníckeho práva, v rámci ktorého bude posúdená platnosť uzatvorených zmlúv, na základe ktorej by mohlo prísť v prípade kladného rozhodnutia o veci

k obnove zápisov vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/56/2003, z ktorého vyplýva, že ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, žalobca má naliehavý právny záujem na určenie vlastníckeho práva. Teda uzavrel, že v spore je daný naliehavý právny záujem, ktorý tak ako to uviedli žalobcovia v 1/ a 2/ rade na pojednávaní súdu vyplýva z konštantnej judikatúry. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že pokiaľ právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti (§ 41a ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka). Z uvedeného potom vyplýva, že ak má byť určitým právnym úkonom urobeným len „naoko“ (tzv. simulovaným právnym úkonom) zastieraný iný právny úkon (tzv. disimulovaný právny úkon), je simulovaný právny úkon neplatný z dôvodu nedostatku skutočnej vôle konajúcich subjektov urobiť tento úkon. V takých prípadoch platí zastieraný právny úkon; podmienkou ale je, že zastieraný právny úkon zodpovedá vôli subjektov a že spĺňa náležitosti požadované zákonom pre jeho platnosť. Pokiaľ by bol sám zastieraný právny úkon nedovolený (priečil by sa zákonu), bol by tiež neplatný (§ 39 Občianskeho zákonníka), (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 30.03.2011, sp. zn. 3Cdo 144/2010 a z 26.01.2017, sp. zn. 3Cdo 223/2016).

Ustanovenie § 41a ods. 2 Občianskeho zákonníka rieši prípad spoločnej vedomej nezhody vôle a prejavu, ktorá spočíva v tom, že pri dvojstrannom právnom úkone (zmluve) obe strany po vzájomnej dohode zhodne prejavujú niečo iné, než v skutočnosti chcú. To znamená, že ich vôle sa zhodujú a zhodujú sa aj ich vzájomné prejavy, ale niet zhody medzi ich spoločnou vôľou a ich zhodnými prejavmi. Takýto právny úkon je simulovaný (urobený naoko) a je vadný pre nedostatok vážnosti vôle konajúcej osoby a z tohto dôvodu je absolútne neplatný. Ak má byť určitým právnym úkonom, t. j. konkrétne predstieraným právnym úkonom - urobeným naoko (tzv. simulovaným právnym úkonom)- zastretý iný právny úkon (tzv. dissimulovaný právny úkon), je simulovaný právny úkon neplatný pre nedostatok potrebnej vôle subjektu ho uzavrieť. Práve pre absenciu vôle v skutočnosti tu o žiadny právny úkon nejde (tam kde niet vôle, niet ani právneho úkonu). Ustanovenie § 41a ods. 2 Občianskeho zákonníka umožňuje zachovať v platnosti zastretý (dissimulovaný) právny úkon, pretože k nemu smerovala skutočná vôľa účastníkov zmluvy. Zastretý právny úkon bude platiť, teda bude platný v prípade, ak zodpovedá vôli oboch účastníkov zmluvy a spĺňa všetky náležitosti požadované zákonom pre platný právny úkon. Vôľa účastníkov môže vyplývať z ich správania sa pred uzavretím zmluvy alebo po jej uzavretí, z motívu, ktoré viedli účastníkov k simulácii právneho úkonu. Dissimulovaný právny úkon musí byť právnym poriadkom dovolený, nesmie obchádzať ustanovenia zákona. V opačnom prípade sú takéto úkony neplatné nie pre dissimuláciu, ale preto, lebo svojim obsahom a účelom sa priečia zákonu alebo obchádzajú zákon alebo sú v rozpore s dobrými mravmi.

4. Je nepochybné, že kúpna zmluva (ďalej KZ) a zmluva o budúcej kúpnej zmluve (ďalej ZBKZ) boli uzavreté medzi žalobcami v 1. a 2. rade a právnym predchodcom žalovaného v rovnaký deň, t.j. dňa 27.11.2008. Vykonaným dokazovaním však bolo preukázané, že tieto zmluvy neboli urobené slobodne a vážne, obchádzajú zákon a sú v rozpore s dobrými mravmi. Skutočnou vôľou žalobcov 1/ a 2/ nebolo predať rodinný dom a ostatné pozemky zapísané na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. X. a prísť o bývanie, ale ako to vyplýva aj z ich výpovedí získať pôžičku na kúpu dreva (išla zima), práčky, úhradu elektriny, dlhov, ktorých existencia vyplýva aj zo samotnej KZ čl. II bod 3, ktoré za žalobcov 1/ a 2/ uhradil právny predchodca žalovaného. Žalobcovia uzavretie KZ a ZBKZ pochopili a vnímali ako zabezpečenie tejto pôžičky s tým, že keď ju splatia, zabezpečenie pominie a nehnuteľnosti budú voľné, t. j. budú naspäť ich, bez tohto zabezpečenia. V danom prípade súd prvej inštancie uzavreté zmluvy vyhodnotil ako simulované právne úkony, ktorými bol zastretý právny úkon - zmluva o pôžičke so zabezpečovacím prevodom práva. Dojednané podmienky za akých bola táto zmluva uzavretá obsahujú aj ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcov, čo je v rozpore s dobrými mravmi. Cieľom právneho predchodcu žalovaného bolo nielen za výhodných podmienok získať nehnuteľnosť (za poskytnutých 6.638,- eur mal získať nehnuteľnosť ocenenú znalcom v znaleckom posudku na sumu 63.400,- eur, čo je značný nepomer medzi skutočnou hodnotou nehnuteľností v roku 2008 a kúpnu cenou, pričom súd prvej inštancie mal za to, že neobstojí ani formulárové tvrdenie, že poskytol žalobcom možnosť vyššej kúpnej ceny, čo oni odmietli. Keďže žalobcovia mali za to, že si berú pôžičku, ktorú mali splácať, pri vyššej sume by nebolo v ich možnostiach splatiť túto vyššiu sumu, preto im postačovala suma 6.638,- eur, ale túto pôžičku poskytol aj s úrokom podstatne presahujúcim mieru stanovenú bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek v rozhodnom období. Okrem toho predovšetkým ZBKZ s množstvom sankcií, ktoré obsahuje v neprospech žalobcov 1/ a 2/ je jednostranne formulovaná v prospech právneho predchodcu žalovaného (množstvo jednostranných zmluvných pokút).

5. KZ a ZBKZ ako simulované právne úkony sú absolútne neplatné pre nedostatok vážnosti vôle podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ich súčasťou sú ustanovenia, ktoré obsahujú prvky zmluvy o pôžičke a zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva. V tomto prípade dissimulovaným právnym úkonom bola zmluva o pôžičke so zabezpečovacím prevodom práva. To, že žalobcovia 1/ a 2/ chceli uzavrieť zmluvu o pôžičke vyplýva z ich výpovedí (úhrada dlhov, nákup dreva, práčky) a následného správania sa po uzavretí zmlúv, keď predmetnú pôžičku splácali podľa právnym predchodcom žalovaného predloženého splátkového kalendára. Na druhej strane to, že právny predchodca žalovaného poskytol takýmto spôsobom žalobcom 1/ a 2/ pôžičku vyplýva aj z čl. IV bod 9 a 10 ZBKZ, v ktorých je uvedené, že záväzok budúcich kupujúcich voči budúcemu predávajúcemu zaniká podľa tejto zmluvy až úplným zaplatením dlhu a dlhom zmluvné strany rozumejú dohodnutú kúpnu cenu, dohodnuté mesačné splátky a príslušenstvo a v neposlednom rade aj zo splátkového kalendára, ktorý právny predchodca žalovaného uviedol v ZBKZ a následne aj predložil súdu. Za zmienku stojí aj pozastavenie sa pri označení samotnej ZBKZ, kde v jej predtlačenom názve je uvedený aj variabilný symbol charakteristický pre úhradu pôžičiek, čo je na druhej strane podľa názoru súdu prvej inštancie netypické pri zmluvných vzťahoch týkajúcich sa prevodu nehnuteľností. Súdu prvej inštancie zostávalo posúdiť, či tento dissimulovaný právny úkon je platný, pričom dospel k záveru, že pri charaktere tejto zmluvy ako spotrebiteľskej (§52 OZ), kde na strane žalobcov vystupujú spotrebiteľia, ktorým zákon poskytuje zvýšenú ochranu a na strane žalovaného dodávateľ je neprípustné podľa § 53 ods. 7 Občianskeho zákonníka zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva, a preto je takéto zabezpečenie neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Rovnako pri posúdení kúpnej ceny, resp. pôžičky vo výške 6.638,- eur a vrátenej „kúpnej ceny“ vo výške 11.202,25 eur je potrebné uviesť, že žalobcovia 1/ a 2/ mali vrátiť právnemu predchodcovi žalovaného skoro dvojnásobok toho, koľko im bolo poskytnuté pri cca 25 %- nom ročnom úroku a takéto konanie právneho predchodcu žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi. Preto je možné uzavrieť, že dissimulovaný právny úkon je neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, na základe toho, že obchádza zákon a je v rozpore s dobrými mravmi.

6. Žalovaný a jeho právny predchodca poukazovali na slobodnú zmluvnú vôľnosť strán a na ustanovenia čl. VIII bod 1 KZ a čl. X ZBKZ. Súd prvej inštancie sa v tomto stotožnil s tvrdeniami žalobcov 1/ a 2/, že ide o predtlačené formulárové ustanovenia, ktoré sú typické pre takéto charakter zmluvy (to, že ide o predtlač a že sa zmluvy používajú vo viacerých prípadoch vyplýva okrem iného aj z čl. III ZBKZ, kde je uvedené, že žalobcovia 1/ a 2/ budú mať možnosť odkúpiť byt, pričom predmetom kúpy bol rodinný dom a ďalšie nehnuteľnosti). KZ a ZBKZ sú neplatné a na tom nezmení nič ani text KZ a ZBKZ, v zmysle ktorého majú účastníci spôsobilosť na právne úkony a ani skutočnosť, že vlastnými podpismi potvrdili, že sa oboznámili s obsahom zmlúv a že ich uzatvárajú slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne.

7. K otázke žalovaným uvádzanej relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy s poukazom na ustanovenie § 40a Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie uviedol, že táto skutočnosť nebola predmetom sporu, pretože aj keby kúpna cena bola stanovená nesprávne, nejedná sa o neplatný právny úkon, pretože cena je vecou dohody strán. Predmetom sporu bolo posúdenie platnosti uzatvorených zmlúv ako celkov a samotní žalobcovia 1/ a 2/ niekoľkokrát uviedli, že sa nedovoľávajú relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy z dôvodu, že kúpna cena je v rozpore so zákonom. Oni vôbec nemali vôľu uzatvoriť kúpnu zmluvu, predať ich rodinný dom aj s pozemkami. Preto sa domáhali absolútnej neplatnosti právneho úkonu.

8. Vzhľadom na to, že uzavreté zmluvy boli simulovanými právnymi úkonmi a dissimulovaný právny úkon súd vyhodnotil ako absolútne neplatný nemohlo dôjsť účinne k prevodu vlastníctva na žalovaného. Nakoľko právny predchodca žalovaného sa nestal vlastníkom predmetných nehnuteľností, nemohol previesť účinne tieto nehnuteľnosti na iný subjekt - žalovaného pri rešpektovaní zásady, že nikto nemôže previesť viac práv ako ich sám má. K otázke vplyvu neplatnosti právneho úkonu na práva dobromyseľných nadobúdateľov sa vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 10. februára 2010 sp. zn. I. ÚS 50/10. Poukázal v ňom na zásadu rímskeho práva (nemo plus iuris ad alium transferre potest, quam ipse habet), v zmysle ktorej z neprávania nemôže vzniknúť právo. Zdôraznil, že platne nemôže nadobudnúť vlastnícke právo právny nástupca, ak subjekt, od ktorého odvodzuje (derivatívne) svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, toto právo nikdy nenadobudol, a teda ho ani nemohol ďalej platne previesť. Neplatný právny úkon nemá právne následky, aké má platný právny úkon; na jeho základe preto nedochádza k prevodu nehnuteľnosti. I keď v prípade neplatného právneho úkonu o prevode nehnuteľnosti „prevedených“ ďalej na iných nadobúdateľov svedčí v prospech týchto ďalších nadobúdateľov „modus“, chýba im „titulus“. Dobrá viera týchto ďalších nadobúdateľov, na ktorú poukázal

vo svojom vyjadrení žalovaný, je významná len potiaľ, že im možno priznať všetky práva a povinnosti oprávneného držiteľa (§ 129 a nasl. Občianskeho zákonníka). Dobrej viere ale súčasný právny poriadok žiadne iné právne následky nepriznáva. Ochrana, ktorú poskytuje nadobúdateľovi, nie je takej intenzity, aby zabránila vlastníkovi nehnuteľnosti účinne uplatňovať svoje absolútne právo. Inými slovami: pokiaľ zápis v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti, má skutočnosť prevahu nad zápisom v katastri.

9. Ak je prvotná kúpna zmluva neplatná, nestal sa prvý kupujúci (právny predchodca žalovaného) vlastníkom nehnuteľnosti a v prípade jej ďalšieho prevodu nesvedčí v prospech ďalšieho nadobúdateľa (žalovaného) vlastnícke právo, ktoré by malo byť odvodené od vlastníckeho práva prvého kupujúceho. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva; nemožno preto ani uvažovať o ochrane vlastníckeho práva, hoc i dobromyseľného nadobúdateľa. Rovnako tak nie je možné za uvedeného stavu uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako má sám. Predmetnú námietku žalovaného považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú.

10. Súd prvej inštancie poukázal aj na okolnosti ohľadom tvrdenia žalovaného, že v čase uzatvárania Zmluvy o predaji časti podniku nemal vedomosť o spore vedenom na Okresnom súde Kežmarok sp.zn. 9C/88/2016. Tak ako poukázali žalobcovia v 1/ a 2/ na pojednávaní, ako to vyplýva aj z výpisu Obchodného registra, ide o personálne prepojenie medzi dozornou radou spoločnosti D. U., a.s., a konateľom žalovaného v osobe L. G., ktoré sa javí ako priečiace sa čestnému plneniu povinností a úcte k právam iných osôb. Konateľ žalovaného ako člen dozornej rady právneho predchodcu žalovaného mal a musel vedieť o tomto prebiehajúcom spore, nakoľko tak ako to uviedli aj žalobcovia 1/ a 2/ nehnuteľnosti nadobudol na základe zmluvy o predaji časti podniku a to so všetkými právami a záväzkami, na ktoré sa predaj vzťahuje, teda aj s prebiehajúcim sporom.

11. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie návrhu žalobcov 1/ a 2/ na určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. X. vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku jeho rozsudku.

12. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Vzhľadom na plný úspech žalobcom 1/ a 2/ priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

13. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný, ktorý sa v odvolaní nesprávne označil za žalobcu. Odvolanie podal voči obom výrokom. Právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/, f/ a h/ CSP. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nemá prihliadať na žalobcom uplatnené podanie zo dňa 10.09.2018, nakoľko bolo doručené súdu po vydaní uznesenia, ktorým súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Po vyhlásení uznesenia o skončení dokazovania súd spravidla vyhlási rozsudok. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na 30 dní. V takomto prípade súd doručí rozsudok prítomným stranám na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený. V tomto konaní do dnešného dňa rozsudok vydaný nebol. Samotné uznesenie sp.zn. 9C/88/2016 zo dňa 06.02.2020, ktorým súd vylúčil vzájomnú žalobu nemalo byť vydané a malo byť vydané rozhodnutie vo veci sp.zn. 9C/88/2016. Skutočnosť, že spoločnosť X. G., s.r.o., nadobudla nehnuteľnosť na základe zmluvy o predaji podniku zo dňa 18.12.2017 je zrejmá z výpisu LV XXX, pre k.ú. X.. Vo svojom podaní zo dňa 10.09.2018 žalobcovia uviedli, že na pojednávaní dňa 10.09.2018 sa dozvedeli, že došlo k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom konania zo žalobcu na X. G., s.r.o. Žalobcom však mala byť verejne známa informácia, že došlo k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, lebo v zmysle ust. § 68 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam, každý má právo do katastrálneho operátu nahliadať a robiť si z neho pre svoju potrebu výpisy, odpisy, náčrty alebo kópie. Súd prvej inštancie uznesením sp.zn. 9C/88/2016 zo dňa 06.02.2020 vylúčil vzájomnú žalobu žalobcov v 1/ a 2/ rade o určenie vlastníckeho k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, k. ú. X., na samostatné konanie, a zároveň II. výrokom prerušil konanie na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 9C/88/2016 do právoplatného rozhodnutia o predmetnej vzájomnej žalobe. Až po skončení pojednávania konaného dňa 10.09.2018 doručili žalobcovia dňa 10.09.2018 na súd prvej inštancie návrh na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania, kde žiadali pripustiť vstup ďalšieho subjektu. Žalovaný nadobudol nehnuteľnosť na základe zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 18.12.2017. Uvedená skutočnosť je zrejmá z výpisu LV č. XXX, k.ú. X.. V tejto súvislosti poukázal na znenie § 31 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri

nehnutelností. Žalovaný poukazoval aj na hmotnoprávnu nedôvodnosť žaloby. Kúpna zmluva bola uzatvorená písomne a riadne podpísaná oboma zmluvnými stranami, pričom podpis žalobcov bol na zmluve notársky osvedčený. Na základe kúpnej zmluvy bol vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam povolený Okresným úradom Kežmarok, katastrálny odbor, rozhodnutím o povolení vkladu pod sp.zn. V2426/08 - 260/08. Ak by žalobcovia nemali v úmysle previesť tieto nehnuteľnosti ako tvrdia, by túto zmluvu o prevode neboli podpísali. Skutočnosť, že žalovaný (zrejme mal žalovaný na mysli žalobcov), že mali v úmysle previesť predmetné nehnuteľnosti potvrdzuje aj to, že návrh na vklad vlastníckeho práva v prospech nadobúdateľa spoločnosť D. U., a.s., bol podaný 26.11.2008 a žalobcovia podali návrh na určenie vlastníckeho práva až podaním zo dňa 29.09.2017. Následne spoločnosť D. U., a.s., ako predávajúci previedol nehnuteľnosti vo svojom vlastníckom práve na základe Zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 18.12.2018 na kupujúceho spoločnosť X. G., s.r.o., teda na žalovaného. Žalovaný sa nestotožňuje s tvrdením žalobcov, že kúpna zmluva zo dňa 27.11.2008 bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi. Čo sa týka kúpnej ceny, tá bola ako to vyplýva zo žalovanému doručených podkladov samotnými žalovanými (zrejme žalobcami) odsúhlasená a dohodnutá na znak čoho podpísali kúpnu zmluvu a obaja žalobcovia osvedčili svoj podpis na tejto kúpnej zmluve, t.j. požadovali len sumu vo výške 6.638,78 eur. Ďalej žalovaný poukázal na znenie článku II. bod 1 zmluvy o prevode vlastníckych práv k nehnuteľnostiam - kúpna zmluva, z ktorého citoval, Spomenul ust. § 40a Občianskeho zákonníka, i ust. § 101 Občianskeho zákonníka. Zároveň uviedol, že je sporné, že v prípade ak by kúpna cena nebola v súlade so zákonom podľa § 589 Občianskeho zákonníka je právny úkon relatívne neplatný. Relatívne neplatný právny úkon sa považuje za platný, pokiaľ sa ten, kto takým úkonom je dotknutý neplatnosti právneho úkonu nedovolá. V tejto súvislosti k § 40a Občianskeho zákonníka poukázal aj na súčasnú judikatúru. Žalobcom začala plynúť lehota na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, teda kúpnej ceny dňom nasledujúcim po uzavretí kúpnej zmluvy, t.j. 28.11.2008 a uplynula dňa 28.11.2011. Žalovaný popiera tvrdenia žalobcov o obchádzaní zákona, o simulovanom právnom úkone, a to kúpnej zmluvy a zmluvy o budúcej kúpnej zmluvy. V žiadnom prípade sa z pohľadu žalovaného nejednalo o simulované právne úkony, ktorým sa zastierala kúpna zmluva a zmluva o budúcej zmluve a to zmluvou o pôžičke. V tejto súvislosti citoval ust. § 34 Občianskeho zákonníka, i znenie článku VIII. bod 1 druhá veta zmluvy o prevode vlastníckych práv k nehnuteľnostiam - kúpna zmluva. Zmluva o budúcej kúpnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX v článku X. účastníci tejto zmluvy vyhlasujú, že sú oboznámení s obsahom tejto zmluvy pred jej podpísaním, a že táto zmluva je uzatvorená po vzájomnej dohode, slobodne a vážne, zrozumiteľne a určito, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok, a taktiež nie v omyle na dôkaz čoho ju vlastnoručne podpisujú. Zmluva bola uzatvorená podľa § 50a Občianskeho zákonníka, pričom túto skutočnosť žalobcovia potvrdili svojimi podpismi, ktoré boli notársky overené. Vzhľadom k uvedenému je nepochybné, že žalobcovia a D. U., a.s. uzatvorili výhradne zmluvu o prevode vlastníckych práv k nehnuteľnostiam - kúpna zmluva, podľa § 588 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka a zmluvu o budúcej kúpnej Zmluve č. XXXXXXXXXXXX, podľa § 50a Občianskeho zákonníka, a akékoľvek iné tvrdenia žalobcov je možno považovať za účelové. Ďalej žalovaný poukázal na ust. § 149 a nasledujúcich CSP a mal za to, že v danom prípade ide o naplnenie článku 5 CSP, teda o zjavné zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu. Zároveň, že nie je naplnená základná zásada CSP, v zmysle článku 8 CSP. Čo do dôkaznej povinnosti poukázal ohľadom dôkazného bremena vo vzťahu k žalobcom k procesnej pasivite, ktorá je rovnako sankcionovaná stratou sporu. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/196/2009 a sp.zn. 5Obo/52/2010. Tvrdenie žalovaných (zrejme mal žalovaný na mysli žalobcov), nie je podľa jeho názoru ničím podložené, a teda len žalobcovia strohým konštatovaním o simulovanom právnom úkone riadne neodôvodnili a nepodložili relevantnými dôkazmi, pričom dôkazné bremeno v tomto prípade svedčí práve na ich strane. V tejto súvislosti poukázal žalovaný ešte na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/353/2014 a 4Obo/145/2007 a rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS/38/2015 - 17. Skutočnosť, že žalobcovia dodatočne došli po 8 rokoch k záveru, že je pre nich zmluva subjektívna nevýhodná, nemôže byť na ujmu žalovaného, ktorý konal v dobrej viere. Navyac žalovaný ako nadobúdateľ v čase uzatvárania zmluvy o predaji časti podniku nemal vedomosť o spore vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 9C/88/2016 (zrejme mal žalovaný na mysli Okresný súd Kežmarok). Ďalej žalovaný konštatoval, že princíp dobrej viery chrániaci účastníkov súkromnoprávných vzťahov je jedným z kľúčových prejavov princípu právnej istoty od vyvíjajúce sa princípu právneho štátu. Nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istý svojim vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu. Podľa ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky, súdov Českej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva, dobromyseľnému nadobúdateľovi vlastníckeho práva musí byť v materiálnom právnom štáte poskytnutá súdna ochrana aj pred pôvodným (skutočným vlastníkom). Otázkou dobrej viery takéhoto

nadobúdateľa vlastníckeho práva sa všeobecné sudy musia vždy riadne zaoberať pri spochybňovaní treťou osobou. Skutočnosť, že existuje personálne prepojenie medzi dozornou radou spoločnosti D. U., a.s., a konateľom spoločnosti X. G., s.r.o., neobstojí, nakoľko člen dozornej rady má iné práva a informácie vyplývajúce v zmysle právnych predpisov, ako konateľ spoločnosti. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd podľa ust. § 391 ods. 1 CSP rozsudok zrušil, a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žalovaný žiada úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

14. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia v 1/ a v 2/ rade. Vo vyjadrení uviedli, že v danom prípade je potrebné prihliadať a aplikovať aj ust. § 153 ods. 2 CSP, a teda že na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu, teda súd mal možnosť neprihliadnuť na tieto skutočnosti uvádzané žalobcami, pričom nie je povinnosťou súdu prihliadať na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré nie sú uplatnené včas. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnotí v okolnostiach konkrétneho prípadu súd a je ponechané na jeho úvahe, či prípadné omeškanie procesného úkonu ospravedlní alebo či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva vtom, že súd na procesný úkon neprihliadne, a tým mu neprizná procesné účinky. Žalobcovia mali za to, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s ustanoveniami CSP týkajúcimi sa koncentrácie konania, nakoľko nebol viazaný prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany a teda na ne prihliadať nemusel. K prevodu nehnuteľností došlo počas súdneho konania. Navyiac išlo o prevod na inú právnickú osobu, ktoré boli personálne prepojené. Právo naopak, ak by súd prvej inštancie nepripustil zmenu strany sporu na strane žalovaného, ak by neprihliadol na podanie zo dňa 10.08.2018, tak by došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces žalobcov. Žalobcovia majú za to, že konštantná judikatúra vychádza zo skutočností, že pokiaľ raz svedčí vlastnícke právo na liste vlastníctva v prospech niekoho iného, tak vždy je naliehavý právny záujem v prospech toho komu vlastnícke právo svedčí. K dobromyseľnosti žalovaného žalobcovia uviedli, že je podstatný rozdiel, keď kupuje niekto nehnuteľnosť a keď kupuje niekto podnik, lebo v tomto prípade išlo o kúpu podniku ako takého. Pri kúpe podniku sa kupujú aj záväzky a dlhy. Je preto potrebné, preskúmať aj to, či sa vedú súdne konania alebo nie. X. G., N.V.Q., a D. U., M.N., nie sú tak vzdialené subjekty. Sú navzájom personálne prepojené. To znamená, že o týchto kauzách vedeli. Tá istá advokátska kancelária zastupovala pôvodného žalovaného, aj nového žalovaného. Vychádzajúc z bodu 35 odôvodnenia súdu prvej inštancie žalobcovia dodali, že naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, súd prvej inštancie videl vtom, že jediným prostriedkom na odstránenie neistého právneho postavenia žalobcov je žaloba o určení vlastníckeho práva, v rámci ktorého bude posúdená platnosť uzavretých zmlúv a na základe ktorej by mohlo prísť v prípade kladného rozhodnutia o veci k obnove zápisov vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Určovacia žaloba je prípustná pri spornosti práv (právnych vzťahov) k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci žalobe, môže privodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. V tejto súvislosti žalobcovia poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/56/2003, z ktorého citovali. Žalovaný sa nestotožňuje s tým, že kúpna zmluva zo dňa 27.11.2008 bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie správne skonštatoval, že zmluvy neboli urobené slobodne a vážne, obchádzajú zákon a sú v rozpore s dobrými mravmi. Skutočnou vôľou žalobcov nebolo predať rodinný dom a ostatné pozemky zapísané na LV č. XXX, k.ú. X. a prísť o bývanie, ale ako to vyplýva aj z ich výpovede získať pôžičku na kúpu dreva (išla zima), práčky, úhradu elektriny, dlhov, ktorých existencia vyplýva aj zo samotnej kúpnej zmluvy článok II. bod 3, ktoré za žalobcu v 1/ a 2/ rade uhradil právny predchodca žalovaného. Žalobcovia uzavretia KZ a ZBKZ pochopili a vnímali ako zabezpečenie tejto pôžičky s tým, že keď ju splatia zabezpečenie pominie a nehnuteľnosti budú voľné, t.j. budú naspäť ich bez tohto zabezpečenia. V danom prípade súd prvej inštancie uzavreté zmluvy správne vyhodnotil ako simulované právne úkony, ktorými bol zastretý právny úkon a to zmluva o pôžičke, z toho zabezpečovaním prevodom práva. Dojednané podmienky za akých bola túto zmluva uzatvorená obsahujú aj ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcov, čo je v rozpore s dobrými mravmi. Cieľom právneho predchodcu žalovaného bolo nielen za výhodných podmienok získať nehnuteľnosť, ale dokonca túto pôžičku poskytol aj s úrokom podstatne presahujúcim mieru stanovenú bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek v rovnakom období. Okrem toho predovšetkým ZBKZ s množstvom sankcií, ktoré obsahuje v neprospech žalobcov je jednostranne formulovaná v prospech právneho predchodcu žalovaného (množstvo jednostranných zmluvných pokút). KZ a ZBKZ ako simulované právne úkony sú teda absolútne neplatné pre nedostatok vážnosti vôle podľa ust. § 37

ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ich súčasťou sú ustanovenia, ktoré obsahujú prvky zmluvy o pôžičke a zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva. V tomto prípade dissimulovaným právnym úkonom bola zmluva o pôžičke so zabezpečovacím prevodom práva. Skutočnosť, že žalobcovia chceli uzavrieť zmluvu o pôžičke vyplýva z ich výpovede (úhrada dlhu, nákup dreva, práčky), a následného správania sa po uzavretí zmlúv, keď predmetnú pôžičku splácali podľa právnym predchodcom žalovaného predloženého splátkového kalendára. K rozporu s dobrými mravmi súd prvej inštancie podľa názoru žalobcov správne uviedol, že generálna klauzula dobrých mravom funguje ako posledná inštancia, ktorá môže zabrániť platnosti právnych úkonov, ktoré prešli sitom prieskumu z hľadiska toho, či ide o rozpor so zákonom. To, aby bol právny úkon súladný s dobrými mravmi musí akcentovať aj s vyváženosťou vzájomných plnení strán, čo sa v tomto prípade nestalo. Pokiaľ ide o žalovaným uvádzanú relatívnu neplatnosť kúpnych zmlúv s poukazom na ust. § 41a Občianskeho zákonníka, predmetom sporu bolo posúdenie platnosti uzavretých zmlúv ako celku a samotní žalobcovia niekoľkokrát uviedli a uvádzajú, že sa nedovoľovali relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy z dôvodu, že kúpna cena je v rozpore so zákonom, ale žalobcovia vôbec nemali vôľu uzatvoriť kúpnu zmluvu, predať ich rodinný dom aj s pozemkami, a preto sa domáhali absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Žalobcovia poukázali v zmluvách na pretlačené formulárové ustanovenia, ktoré sú typické pre takýto charakter zmluvy, a to že ide o predtlač, a že sa zmluvy používajú vo viacerých prípadoch vyplýva okrem iného aj z článku III. ZBKZ, kde je uvedené, že žalobcovia budú mať možnosť odkúpiť byt, pričom predmetom kúpy bol rodinný dom a ďalšie nehnuteľnosti. KZ a ZBKZ sú neplatné a na tom nezmení ani nič text KZ a ZBKZ v zmysle ktorého majú účastníci spôsobilosť na právne úkony, ani skutočnosť, že vlastnými podpismi potvrdili, že sa oboznámili s obsahom zmlúv a že ich uzatvárajú slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne. K naplneniu podmienok ust. § 150 CSP, a že nie je naplnená zásada podľa článku 5 CSP, ako tvrdil žalovaný, žalobcovia uviedli že vo svojich písomných i ústnych vyjadreniach riadne odôvodnili v čom videli rozpor s dobrými mravmi, že kúpna zmluva je formulárovou zmluvou, že išlo o pôžičku a nie o predaj, že kúpna zmluva je absolútne neplatná a žalobcovia sa nedovoľovali relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy z dôvodu, že kúpna cena mala byť v rozpore so zákonom. Ďalej riadne preukázali, že z výpovede samotných žalobcov aj zo skutočností, vyššie uvedených svedčí o tom, že žalobcovia nemali v úmysle previesť nehnuteľnosti na žalovaného. Nehnuteľnosti mali slúžiť len na zabezpečenie spotrebiteľského úveru. Išlo o zabezpečovací prevod práva. Žalobcovia si chceli požičať finančné prostriedky od žalovaného. Žalovaný vedel, že v súlade s judikatúrou a so zákonom nemôže pôžičku, ktorú poskytuje žalobcom zabezpečiť prevodom vlastníckeho práva, lebo takéto zabezpečenie by bolo absolútne neplatným právnym úkonom. Preto vymyslel iný spôsob ako požičať a mať aj zabezpečenie nehnuteľnosťou, a to prevodom vlastníckeho práva k rodinnému domu a pozemku. Žalovaný namiesto zmluvy o pôžičke predložil kúpnu zmluvu s tým, že je to iba zabezpečenie pôžičky. Že skutočne išlo iba o zabezpečenie pôžičky, o tom svedčí aj fakt, že bola uzatvorená súčasne aj zmluva o budúcej kúpnej zmluve, kde po vrátení žalovanému istiny, úrokov a poplatkov, dom s pozemkom mal byť naspäť prepísaný na žalobcov. Čo do námietky žalovaného, že tento nemal vedomosť o spore vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 9C/88/2016 žalobcovia uviedli, že ide o nepravdivé tvrdenie, nakoľko konateľ žalovaného ako člen dozornej rady právneho predchodcu žalovaného mal a musel vedieť o tomto prebiehajúcom spore, nakoľko tak ako to aj uviedli žalobcovia na pojednávaní, pričom nehnuteľnosti nadobudol na základe zmluvy o predaji časti podniku, a to so všetkými právami a záväzkami na ktoré sa predaj vzťahuje, teda aj s prebiehajúcim sporom. Túto skutočnosť žalobcovia tvrdili nie len na pojednávaní vedenom pred súdom prvej inštancie, ale konštatoval to aj súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení rozsudku. Nie je náhodou ani to, že obe spoločnosti zastupovala vtom čase tá istá advokátska kancelária, čo vyplýva aj zo samotného spisu. Preto žalobcovia navrhli rozsudok v rozsahu výrokov I. a II. ako vecne správny potvrdiť.

15. K vyjadreniu žalobcov k odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalovaný. Poukázal na svoju pôvodnú námietku v odvolaní, čo do aplikácie ust. § 153 CSP. S tým, že strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. V tomto prípade je strana žalobcov zastúpená advokátom, takže tvrdenia žalobcov, že je potrebné aplikovať ust. § 153 ods. 2 CSP z pohľadu žalovaného v tomto prípade neobstojí. Skutočnosť, že v zmysle ust. § 153 ods. 2 CSP nemusí súd prihliadnuť na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. V tomto prípade súd uznesením sp.zn. 9C/88/2016 zo dňa 06.02.2020 vylúčil vzájomnú žalobu na samostatné konanie a zároveň II. výrokom prerušil konanie vedené na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 9C/88/2016 do právoplatného rozhodnutia

o predmetnej vzájomnej žalobe aj napriek skutočnosti, že vydanie takéhoto rozhodnutia je v rozpore s ust. § 153 CSP. Čo sa týka tvrdení žalobcov uvádzaných k preukázaniu naliehavosti právneho záujmu na žalobe obsiahnutom v určení vlastníckeho práva trval žalovaný na svojom vyjadrení uvedenom v odvolaní voči rozsudku. K tvrdeniu žalobcov, že skutočnou vôľou žalobcov nebolo predať rodinný dom a ostatné pozemky zapísané na LV č. XXX, k.ú. X. a prísť o bývanie, ale získať pôžičku na kúpu dreva, práčky, úhradu elektriny a dlhov, ako už žalovaný uviedol vo svojom odvolaní, toto je v rozpore so skutkovým stavom, nakoľko predmetná kúpna zmluva bola uzatvorená písomne a riadne podpísaná oboma zmluvnými stranami, pričom podpis žalobcov bol na zmluve notársky osvedčený. Zmluvu podpísali a podpis osvedčili obaja žalobcovia, teda dve osoby plne spôsobilé na právne úkony. Žalobcovia podali návrh na určenie vlastníckeho práva až podaním zo dňa 29.09.2017, t.j. skoro 9 rokov po vklade vlastníckeho práva v prospech právneho predchodcu žalovaného, v snahe zvrátiť vedené konanie o vypratanie nehnuteľnosti. Žalovaný ďalej v celom rozsahu trval na svojich tvrdeniach uvedených v odvolaní.

16. K vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobcov k odvolaniu sa znova vyjadrili žalobcovia. Zotrvali na doterajších vyjadreniach. Mali za to, že v danom prípade je potrebné prihliadať a aplikovať ust. § 153 ods. 2 CSP. Predmetné ust. § 153 ods. 2 CSP je podľa ich názoru riadne aplikovateľné, pričom neexistuje dôvod prečo by súd prvej inštancie naň nemal prihliadnuť, ak žalobcovia sú zastúpení advokátom. Ak súd toto ustanovenie aplikoval, tak postupoval v súlade s právnym poriadkom. Toto ustanovenie nezakotvuje žiadnu podmienku spočívajúcu vtom, že je ho možné aplikovať iba vtedy, ak strana sporu je, respektíve nie je zastúpená advokátom. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnotí v okolnostiach konkrétneho prípadu súd, a je ponechané na jeho úvahe, či prípadné omeškania procesného úkonu ospravedlní, alebo či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva vtom, že súd na procesný úkon neprihliadne a tým mu neprizná procesné účinky. V nadväznosti na preukázanie naliehavosti právneho záujmu vychádzajúc z vyjadrenia k odvolaniu, žalobcovia uviedli, že konštatovaná judikatúra vychádza zo skutočnosti, že pokiaľ raz svedčí vlastnícke právo na liste vlastníctva v prospech niekoho iného tak vždy je naliehavý právny záujem v prospech toho, komu vlastnícke právo svedčí. Súd prvej inštancie jednoznačne a správne konštatoval, že zmluvy neboli urobené slobodne a vážne, obchádzajú zákon a sú v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie uzavreté zmluvy správne vyhodnotil ako simulované právne úkony, ktorými bol zastretý právny úkon, a to zmluva o pôžičke so zabezpečovacím prevodom práva. Skutočnosť, že žalobcovia chceli uzavrieť zmluvu o pôžičke vyplýva z ich výpovedí a následného správania sa po uzatvorení zmlúv, keď predmetnú pôžičku splácali podľa právnym predchodcom žalovaného predloženého splátkového kalendára. Preto žalobcovia znovu navrhli rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

17. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario, s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 09.02.2022 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

18. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

19. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

20. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 C.s.p.. Odvolací

súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich.

21. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

22. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil. Z pohľadu logiky a argumentačnej súvislosti nie je možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť závažné nedostatky.

23. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že je nepochybné, že kúpna zmluva a zmluva o budúcej kúpnej zmluve boli uzavreté medzi žalobcami v 1. a 2. rade a právnym predchodcom žalovaného v rovnaký deň, a to dňa 27.11.2008. Zároveň odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že sa jedná o simulované právne úkony, ktoré sú absolútne neplatné pre nedostatok vážnosti vôle podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ich súčasťou sú ustanovenia, ktoré obsahujú prostriedky zmluvy o pôžičke a zmluvy o zabezpečovaní záväzku prevodom práva. Dissimulovaným právnym úkonom bola zmluva o pôžičke so zabezpečovacím prevodom práva. To, že žalobcovia v 1. a 2. rade chceli uzavrieť zmluvu o pôžičke vyplýva okrem iného aj z ich výpovedí. Teda, že chceli uhradiť dlhy, že chceli kúpiť drevo a práčku, a následného správania sa po uzavretí zmlúv, keď predmetnú pôžičku splácali podľa právnym predchodcom žalovaného predloženého splátkového kalendára. Tak, ako správne uviedol súd prvej inštancie na druhej strane to, že právny predchodca žalovaného poskytol takýmto spôsobom žalobcom v 1. a 2. rade pôžičku vyplýva aj z článku IV. bod 9 a 10 zmluvy o budúcej kúpnej zmluve. Z týchto ustanovení je zrejmé, že záväzok budúcich kupujúcich voči budúcemu predávajúcemu zaniká podľa tejto zmluvy až úplným zaplatením dlhu a dlhom zmluvné strany rozumejú dohodnutú kúpnu cenu, dohodnuté mesačné splátky a príslušenstvo a v neposlednom rade aj zo splátkového kalendára, ktorý právny predchodca žalovaného uviedol v zmluve o budúcej kúpnej zmluve, a následne aj predložil súdu. Správne si súd prvej inštancie všimol, že pri označení samotnej zmluvy o budúcej kúpnej zmluve je v jej predtlačenom názve uvedený aj variabilný symbol charakteristický pre úhradu pôžičky, čo je aj podľa názoru odvolacieho súdu netypické pri zmluvných vzťahoch týkajúcich sa prevodu nehnuteľnosti. Jedná sa skutočne o spotrebiteľskú zmluvu, kde na strane žalobcov vystupujú spotrebiteľia, ktorým zákonom poskytuje zvýšenú ochranu a na strane žalovaného dodávateľ. Preto je v zmysle ust. § 53 ods. 7 Občianskeho zákonníka, zabezpečenie a splnenie záväzkov zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva neprípustné, a preto takéto zabezpečenie je neplatné podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Zároveň odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovia mali vrátiť právnemu predchodcovi žalovaného skoro dvojnásobok toho, koľko im bolo poskytnuté pri cca 25% ročnom úroku a takéto konanie právneho predchodcu žalobcu je skutočne v rozpore s dobrými mravmi. Dissimulovaný právny úkon je neplatný podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka na základe toho, že obchádza zákon a je v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ sa týka námietky žalovaného, že v danom prípade existovala slobodná zmluvná voľnosť strán, i odvolací súd zhodne so záverom súdu prvej inštancie konštatuje, že v článku VIII. bod 1 kúpnej zmluvy a z

článku X. zmluvy o budúcej kúpnej zmluve ide o predtlačené formulárové ustanovenia, ktoré sú typické pre takýto charakter zmluvy. Správne súd prvej inštancie poukázal i na to, že to že ide predtlač, a že zmluvy sa používajú vo viacerých prípadoch vyplýva okrem iného aj z článku III. zmluvy o budúcej kúpnej zmluve, kde je uvedené, že žalobcovia v 1. a 2. rade budú mať možnosť odkúpiť byt, pričom predmetom danej kúpy bol rodinný dom a ďalšie nehnuteľnosti. Správne súd prvej inštancie konštatoval i to, že uvedené zmluvy sú neplatné a na tom nič nezmení ani ich text v zmysle ktorého majú účastníci spôsobilosť na právne úkony a ani skutočnosť, že vlastnými podpismi potvrdili, že sa oboznámili s obsahom zmlúv, a že ich uzatvárajú slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne. Správne súd prvej inštancie uzavrel, že zmluvy boli simulovanými právnymi úkonmi a dissimulovaný právny úkon súd vyhodnotil ako absolútne neplatný, preto nemohlo dôjsť účinné k prevodu vlastníctva na žalovaného. Keďže právny predchodca žalovaného sa nestal vlastníkom predmetných nehnuteľností, nemohol previesť účinne tieto nehnuteľnosti na iný subjekt, teda žalovaného pri rešpektovaní zásady, že nikto nemôže previesť viac správ ako ich sám má. Správne súd prvej inštancie poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky v uznesení z 10.02.2010 sp.zn. I.ÚS 50/10. Odvolací súd súhlasí aj so záverom súdu prvej inštancie, že dobrá viera ďalších nadobúdateľov je významná len potiaľ, že im možno priznať všetky práva a povinnosti oprávneného držiteľa. Dobrej viere, ale súčasný právny poriadok žiadne iné právne následky nepriznáva. Ochrana, ktorú poskytuje nadobúdateľovi nie je takej intenzity, aby zabránila vlastníčkovi nehnuteľnosti účinne uplatňovať svoje absolútne právo. Teda pokiaľ zápis v katastrí nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti, má skutočnosť prevahu nad zápisom v katastrí. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemohlo dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva, preto ani nemožno uvažovať o ochrane vlastníckeho práva, hoci dobromyseľného nadobúdateľa. Rovnako tak nie je možné za uvedeného stavu, tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv ako má sám. Súd prvej inštancie sa správne vyporiadal aj s námietkou žalovaného, že v čase uzatvárania zmluvy o predaji časti podniku nemal vedomosť o spore vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 9C/88/2016. V danom prípade sa skutočne jedná o personálne prepojenie medzi dozornou radou spoločnosti D. U., M..N., a konateľom žalovaného v osobe L. G.. Terajší žalovaný skutočne nadobudol nehnuteľnosti na základe zmluvy o predaji časti podniku, a to so všetkými právami a záväzkami na ktoré sa predaj vzťahuje, teda aj čo sa týka prebiehajúceho sporu. Súd prvej inštancie zároveň reagoval na námietku žalovaného o relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy a premičaní nároku na jej uplatnenie v zmysle ust. § 40a Občianskeho zákonníka. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že táto skutočnosť nebola predmetom sporu. Predmetom sporu bolo posúdenie platnosti uzatváraných zmlúv ako celkov a samotní žalobcovia v 1. a 2. rade niekoľkokrát uviedli, že sa nedovoľávajú relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy z dôvodu, že kúpna cena je v rozpore so zákonom. Stále tvrdili, že nemali vôľu uzatvoriť kúpnu zmluvu, predať rodinný dom aj s pozemkami. Preto sa domáhali absolútnej neplatnosti právneho úkonu.

24. Podstatnou bola námietka žalovaného, že súd prvej inštancie nemal prihliadať na žalobcom uplatnené podanie zo dňa 10.09.2018, nakoľko bolo doručené súdu po vydaní uznesenia, ktorým súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Po vyhlásení uznesenia o skončení dokazovania spravidla vyhlási súd rozsudok. Rozsudok vo veci sp. zn. 9C/88/2016 vyhlásený doteraz nebol. Samotné uznesenie sp.zn. 9C/88/2016 zo dňa 06.02.2020, ktorým súd vylúčil vzájomnú žalobu nemalo byť vydané, a malo byť vydané rozhodnutie vo veci sp.zn. 9C/88/2016.

25. Z obsahu spisu vyplýva, že skutočne uznesením č.k. 9C/88/2016 - 186 zo dňa 06.02.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť vo výroku I. dňa 03.03.2020 a vo výroku II. dňa 19.03.2020, súd prvej inštancie I. vylúčil vzájomnú žalobu žalobcov v 1/ a 2/ o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na Liste vlastníctva č. XXX, k.ú. X. na samostatné konanie, a II. Prerušil konanie sp.zn. 9C/88/2016 do právoplatného rozhodnutia o vzájomnej žalobe žalobcov 1/ a 2/ o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, k.ú. X.. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že žalobou podanou na súde dňa 26.04.2016 sa žalobca domáhal voči žalovaným vypratania nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. X.. Vzájomnou žalobou žalobcov 1/ Z. G. a 2/ M. G. doručenou súdu dňa 23.08.2016, upravenou podaním zo dňa 24.08.2017 a zmenou dňa 29.09.2017 sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. X. a zaplatenia sumy 2.797,58 eur (na pojednávaní súdu dňa 10.09.2018 uvedená suma 2.897,58 eur) titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Zmena vzájomnej žaloby bola pripustená uznesením zo dňa 19.04.2018. ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.04.2018.

26. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 14.09.2018 žalovaní 1/ a 2/ (v rámci vzájomnej žaloby žalobcovia 1 a 2/) navrhli, aby súd pripustil do konania ďalší subjekt na strane žalovaného zo vzájomnej žaloby, a to spoločnosť X. G., s.r.o., so sídlom K. XX, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX, nakoľko po podaní vzájomnej žaloby došlo k prevodu vlastníckeho práva a k prepisu vlastníka nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania na predmetnú spoločnosť. Účastníkom konania v časti vzájomnej žaloby o určenie vlastníckeho práva musí byť osoba, ktorá je uvedená ako vlastník na liste vlastníctva.

27. V tomto uznesení, čo do vzájomnej žaloby ako žalobcovia sú uvedení 1/ Z. G., 2/ M. G., ako žalovaný ešte D. U., M..N., so sídlom Š. XX G.. Vo veci sp.zn. 6C/15/2020, teda súd prvej inštancie konal o vzájomnej žalobe bývalých žalovaných proti bývalému žalobcovi. Žalovaní ako takí ostali v tomto konaní ako žalobcovia, pričom na základe návrhu žalobcov v 1. a 2. rade na zmenu subjektu konania na strane žalovaného, súd prvej inštancie uznesením č.k. 6C/15/2020 - 86 zo dňa 02.04.2020 pripustil zmenu strany sporu na strane žalovaného tak, že na miesto pôvodného žalovaného D. U., M..N., so sídlom Š.W. XX G.. F.: XX XXX XXX vstupuje do konania žalovaný X. G., N..V..Q., so sídlom K. XX, G., F.: XX XXX XXX. Teda v pôvodnej žalobe o vypratanie nehnuteľností ostal žalobcom D. U., M..N., a čo do vzájomnej žaloby sa stal žalovaným X. G., N..V..Q., teda terajší žalovaný. Uvedená otázka bola pre odvolací súd dôležitá preto, že z úradnej povinnosti skúmal podmienky konania. V danom prípade totiž podal pôvodný žalobca žalobu o vypratanie nehnuteľností, ku ktorým pôvodný žalovaný vzájomnou žalobou žiadali určiť vlastnícke právo. Preto sa na prvý pohľad sa javí, ako by v danom prípade existovala prekážka litispendencie, teda začatého konania, lebo konanie o vypratanie zakladá prekážku litispendencie pre určovanie žalobu či už kladnú, alebo zápornú. Konanie na plnenie o vypratanie nehnuteľností v sebe zahŕňa vyriešenie otázky o existencii práva.

28. Odvolací súd však zistil, že v danom prípade sa o litispendenciu nejedná, pretože v spore o určenie vlastníckeho práva už nie je žalovaným pôvodný žalobca, ktorý však ostal žalobcom vo veci sp. zn. 9C/188/2016, ale žalovaným je spoločnosť X. G., N..V..Q., teda niekto iný. Teda záväzné rozhodnutie o povinnosti plniť vo vzťahu k niekomu inému ako je žalovaná v tomto konaní by nekonzumovalo otázku určenia vlastníckeho práva.

29. Žalovaný namietal, že v konaní vedenom vo veci sp. zn. 9C/88/2016 bolo vyhlásené dokazovanie za skončené a vo veci nebolo následne vydané rozhodnutie, preto súd prvej inštancie nemal prihliadať na žalobcom uplatnené podanie zo dňa 10.09.2018. Odvolací súd k uvedenému uvádza, že skutočne súd prvej inštancie uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené, a to ešte pred prednesom záverečných rečí zo strany žalobcu a žalovaných. Aj keď tak mal procesne urobiť až po skončení týchto záverečných rečí. Teda zo strany súdu prvej inštancie došlo skutočne v tejto časti k pochybeniu. K tomu je však potrebné uviesť, že žalovaný žalobcom vo veci bol niekto iný, ktorý bol pri podaní žaloby zapísaný ako vlastník nehnuteľností, pričom žalovaný v danej veci, ktorú preskúmava odvolací súd je ten, kto je v súčasnosti zapísaný ako vlastník nehnuteľností. Teda terajší žalovaný ani nebol stranou v spore v pravom slova zmysle, tam bol stranou v spore jeho právny predchodca. Tak ako odvolací súd konštatoval vyššie vo veci sp.zn. 9C/88/2016 je stále žalobcom D. U., N..V..Q., so sídlom Š. XX, G., F.: XX XXX XXX. Zo spisu nevyplýva, že by k zmene žalobcu bol podaný relevantný návrh. Až v konaní sp.zn. 6C/15/2020 bola uznesením č.k. 6C/15/2020 - 86 zo dňa 02.04.2020 pripustená zmena strany sporu na strane žalovaného, keď doňho vstúpil terajší žalovaný X. G., N..V..Q... Preto podľa názoru odvolacieho súdu námietku subjektu, ktorý vstúpil do konania až niekoľko mesiacov po tom, čo žalobca uplatnil podanie zo dňa 10.09.2018 nemožno akceptovať. Zároveň odvolací súd pre úplnosť uvádza, že súd prvej inštancie vo veci sp.zn. 9C/88/2016 rozhodol procesne o vzájomnej žalobe tak, že vzájomnú žalobu žalobcov v 1. a 2. rade, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, k.ú. X. vylúčil na samostatné konanie. Zároveň prerušil konanie vo veci sp.zn. 9C/88/2016 do právoplatného rozhodnutia o vzájomnej žalobe žalobcov v 1. a 2. rade, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX, k.ú. X.. Teda konanie vo veci sp.zn. 9C/88/2016 skutočne skončené nie je. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že ust. § 153 ods. 2 CSP dáva iba možnosť, nie povinnosť súdu na predloženie dôkazy neprihliadať. Zo samotnej dôvodovej správy k Civilnému sporového poriadku vyplýva, že sudcovská koncentrácia konania má pre súd iba poriadkový charakter.

30. Žalovaný v odvolacom konaní nevzniesol okrem námietky, že na podanie žalobcov v 1. a 2. rade nemal súd prvej inštancie prihliadať (jednalo sa o podanie zo dňa 10.09.2018) a s ktorou námietkou sa odvolací súd vypořiadal vyššie žiadne námietky s ktorými by sa už nevypořiadal súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci samej. Neopodstatnenosť týchto námietok zdôvodnil odvolací súd s poukazom

na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie vyššie. Správne rozhodol súd prvej inštancie i o trovách konania.

31. Preto odvolací súd rozsudok podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

32. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešným žalobcom priznal odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.